

Redegørelse om inspektion i Stadil Sparekasse

Indledning

Finanstilsynet var i uge 22 i 2024 på inspektion i Stadil Sparekasse (sparekassen). Inspektionen var en ordinær inspektion, hvor de væsentligste risikoområder blev gennemgået ud fra en risikobaseret vurdering.

Sammenfatning og risikovurdering

Stadil Sparekasse er en lokal indskydersparekasse i Vestjylland og er Danmarks mindste pengeinstitut. Sparekassens forretningsmodel baserer sig på traditionel ind- og udlånsvirksomhed. Sparekassen har hovedsageligt privatkunder og mindre erhvervs-kunder.

Sparekassen havde ultimo 2023 en udlånsvækst på 12,6 pct. på årsbasis. Siden sidste inspektion, har sparekassen i alle kvartaler haft en udlånsvækst over 10 pct. og brød i andet kvartal 2023 med tilsynsdiamantens pejlemærke for udlånsvækst. En kontinuerlig høj udlånsvækst sætter stigende krav til sparekassens løbende kreditstyring og kontrolfunktioner.

Sparekassens er udfordret ved at være en lille organisation, der skal administrere mange og komplekse lovgivningskrav. Selv når der tages højde for sparekassens begrænsede størrelse, er der dog konstateret alt for mange fejl og mangler i sparekassens styringen af risici.

Der blev i de gennemgåede bestyrelsesreferater identificeret flere områder, hvor det var forventningen, at bestyrelsen deltog mere aktivt i drøftelser med relevante spørgsmål, bemærkninger og udfordring af direktionen. Det er helt centralt for bestyrelsens mulighed for at varetage sit hverv betryggende, at bestyrelsen forstår og forholder sig til centrale gennemgange, samt at bestyrelsen sikrer, at bestyrelsens årshjul følges på betryggende vis.

Bestyrelsen havde nedsat to arbejdsgrupper, en kreditarbejdsgruppe samt en markeds- og likviditetsrisiko-arbejdsgruppe. Arbejdsgrupperne skulle sikre en

uafhængig førstelinje kontrol, samt øge bestyrelsens kendskab til områderne. Arbejdsgruppen for markeds- og likviditetsrisiko havde i over et år ikke holdt møde en eneste gang på trods af, at der på bestyrelsesmøder flere gange var blevet opfordret til dette.

I den risikoansvarliges årlige rapport fra 2023 blev en lang række anbefalinger gentaget fra forrige rapport, fordi bestyrelsen endnu ikke havde forholdt sig til bemærkningerne. Det samme gjorde sig gældende for compliancerapporten.

Sparekassen har som følge af manglerne ved bestyrelsens arbejde fået påbud om, at bestyrelsen skal sikre, at virksomheden drives betryggende, og at dette også afspejler sig i det faktiske arbejde, som bestyrelsen udfører.¹

Der var på inspektionstidspunktet ikke gennemført noget arbejde i risiko- og i compliancefunktionen i hhv. 6 og 9 måneder, ligesom der ikke var blevet udarbejdet årsplaner for 2024. Sparekassen fik derfor påbud om at sikre, at der bliver udført arbejde i risikostyrings- og i compliancefunktionen.²

I en sparekasse af Stadil Sparekasses størrelse kan det være vanskeligt at opnå en fuldstændig funktionsadskillelse mellem første og anden forsvarslinje. Sparekassen havde dog ikke indrettet sig med tilstrækkeligt betryggende kompenserende foranstaltninger herfor. Sparekassen fik derfor påbud om at sikre betryggende funktionsadskillelse eller kompenserende foranstaltninger herfor mellem første og anden forsvarslinje.³

Sparekassens kreditkontrol af nye eksponeringer var ikke tilstrækkeligt dokumenteret og sparekassen kunne endvidere ikke dokumentere, at der udføres kreditkontroller af alle væsentlige aktiviteter på kreditområdet. Sparekassen fik derfor et påbud om at sikre, at den foretager og dokumenterer uafhængige interne kontroller af alle væsentlige aktiviteter på kreditområdet og tilpasser sparekassens retningslinjer, således at disse er operationelle og er tilpasset til sparekassens organisering.⁴

Sparekassens kreditrapportering var mangelfuld, da den ikke i tilstrækkeligt omfang bidrog til bestyrelsens grundlag for at træffe beslutninger om virksomhedens kreditrisici. Sparekassen fik derfor et påbud om at sikre, at kreditrapporteringen til bestyrelsen belyser, hvordan sparekassen reelt efterlever de enkelte elementer i kreditpolitikken, at rapporteringen indeholder en

---

¹ Ledelsesbekendtgørelsen § 70, stk. 1, stk. 3 og stk. 4, samt ledelsesbekendtgørelsen § 3, stk. 1, nr. 5.

² Ledelsesbekendtgørelsen § 16, stk. 1, jf. bilag 7, nr. 4 og 6, samt ledelsesbekendtgørelsens § 17, stk. 1 og § 9, stk. 2.

³ Ledelsesbekendtgørelsen § 11, stk. 1, § 16, stk. 1, jf. bekendtgørelsens bilag 7, nr. 24 og ledelsesbekendtgørelsen § 17, stk. 2 og stk. 4.

⁴ Lov om finansiel virksomhed § 71, stk. 1, nr. 7 og ledelsesbekendtgørelsen § 19, stk. 1, jf. bekendtgørelsens bilag 1, nr. 35 og 37.

beskrivelse af forhold som fremadrettet kan have væsentlig betydning for udviklingen i sparekassens kreditrisiko, og at rapporteringen suppleres med understøttende beskrivelser analyser og vurderinger, hvor det er relevant.⁵

Ved eksponeringsgennemgangen konstaterede Finanstilsynet, at sparekassens bevillingsgrundlag på flere punkter ikke opfyldte ledelsesbekendtgørelsens krav. Eksponeringsgennemgangen gav indtryk af, at sparekassens bevillingsgrundlag ikke i alle tilfælde er tilstrækkeligt gennemarbejdede. Sparekassen skal arbejde med at styrke sagsfremstillingen i bevillingerne, herunder skal analyser og dokumentation være mere dybdegående i forhold til at identificere og vurdere eksponeringernes nuværende og fremadrettede risici. Sparekassen fik derfor et påbud om at sikre en tilstrækkelig kredithåndtering, herunder at der udarbejdes et betryggende beslutningsgrundlag ved alle bevillinger for at kunne udføre en vurdering af, hvilke risici sparekassen påtager sig.⁶

Eksponeringsgennemgangen viste flere eksempler på sager med længerevarende overtræk, hvor det ikke var tydeligt, om sparekassen udfører en løbende opfølgning over for kunden. Eksponeringsgennemgangen viste desuden eksempler på sager, hvor sparekassen burde have identificeret tegn på betydelige økonomiske vanskeligheder, og rettidigt identificeret OIK på kunden. Sparekassen fik derfor et påbud om at sikre korrekt og rettidig kategorisering af nødlidende kunder, herunder korrekt identifikation af kreditforringelse ved bl.a. kontraktbrud og korrekt identifikation af non-performing lån.⁷

Eksponeringsgennemgangen medførte 11 nedklassificeringer af kundernes bonitet, et mernedskrivningsbehov på 229 t.kr. samt et øget solvensbehov på 1,7 pct. Det øgede solvensbehov skyldtes et øget tillæg til afdækning af operationelle risici på 1,0 pct., samt et tillæg for høj udlånsvækst på 0,1 pct. Desuden øgedes solvensbehovet som følge af en højere solvensreservation på store kunder med finansielle problemer, afledt af eksponeringsgennemgangen.

---

⁵ Ledelsesbekendtgørelsen § 4, stk. 2, nr. 1, jf. bekendtgørelsens bilag 1, nr. 38-43.

⁶ Lov om finansiel virksomhed § 71, stk. 1, nr. 4 og ledelsesbekendtgørelsen § 4, stk. 2, nr. 1, jf. bekendtgørelsens bilag 1 nr. 16, litra c.

⁷ Ledelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 1, jf. bekendtgørelsens bilag 1, nr. 20, litra a, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 54, stk. 1 og stk. 2.